

ρίδους. Τα δρια ταῦτα θὰ πρέπει λοιπόν ν' αὐξηθοῦν, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν καὶ τῆς φερεγγυότητος καὶ τῆς ἐργατικότητος τῶν γεωργῶν μελῶν. Πρὸς μεγαλύτεραν ἀσφάλειαν θὰ ἴτο δυνατόν, εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, νὰ ζητηθῇ ἡ ἐγγύησις τοῦ παρέχει ἡ ὑπάρχουσα νομοθεσία περὶ γεωργικοῦ ἐνεχυρογράφου, ἣτις ἔχει μᾶλλον ἀτόνησι. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φρονούμεν ὅτι ἐπιβάλλεται προκειμένου περὶ τῆς χορηγήσεως μεσοπροθέσμων δανείων.

Τὴν ὄλην συνεργατικὴν κίνησιν ἐπιβλέπει καὶ κατευθύνει ἐπιτυχῶς ἡ Ὑπηρεσία Συνεργατισμοῦ, κεντρικὴ καὶ ἐπαρχιακὴ. Ὑπεύθυνοι εἰς τὰ χωρία εἶναι οἱ γραμματεῖς τῶν συνεργατικῶν, ὑπέλληλοι αὐτῶν, διότι τὰ διοικητικὰ συμβούλια ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀγρότας ἔχοντας τὰς γεωργικὰς ἀσχολίας τῶν καὶ στερουμένων συχνὰ μορφώσεως. Νομίζομεν ὅτι πρέπει ἡ Ὑπηρεσία Συνεργατισμοῦ νὰ φρονίσῃ διὰ τὴν καλυτέραν συνεργατικὴν μόρφωσιν τῶν γραμματέων τούτων, δι' ἰδρύσεως ἐπὶ τούτῳ Σχολῆς εἰς τὴν ὅποιαν νὰ φοιτήσῃ οὗτοι ἐκ περιτροπῆς, καθὼς καὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διορισθοῦν γραμματεῖς συνεργατικῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἴδρυσις παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐμποτείας Τεχνικοῦ (κυρίως γεωπονικοῦ) Τμήματος θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν τροπὴν τῶν συνεργατικῶν πρὸς παραγωγικοὺς σκοποὺς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἄτερος ὄργανισμὸς ἀσκῶν τὴν ἀγροτικὴν πίστιν ἐν Κύπρῳ εἶναι ἡ Γεωργικὴ Τράπεζα. Τὰ κεφάλαια αὐτῆς εἶναι περιορισμένα (λίραι 50.000), ἀλλ' αὕτη χρησιμοποιοῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἄτοκα δάνεια τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως (λίραι 395.200 εἰς τὸ τέλος τοῦ 1958), ἀφ' ἑτέρου δὲ δάνεια μακροπρόθεσμα

τῆς Ὁθωμανικῆς Τραπεζῆς (λίραι 319.100 κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν), μὲ τόκον 4 ο) ἐξησφαλισμένον ἀπὸ τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν ἐν πάσῃ περιπτώσει. Τὰ χρήματα ταῦτα δανείζει ἐπὶ ὑπόθηκῃ ἀγροκτημάτων, συνήθως, εἰς μακροπρόθεσμοις τοποθετήσεις καὶ ἐξαιρετικῶς εἰς μεσοπροθέσμοις τοιαύτας. Νομίζομεν ὅτι ἡ Τράπεζα αὕτη πρέπει νὰ ἐξαιρουθῆσθαι λειτουργοῦσα ὡς καθαρῶς κτηματικὴ Τράπεζα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν γεωργῶν, ἣτοι :

α) δι' ἀγορᾶν ἀγροκτημάτων.

β) διὰ τὴν βελτίωσιν αὐτῶν (ἀρδεύσεις, φυτεῖαι κλπ).

γ) διὰ χρηματοδότησιν γεωργικῶν βιομηχανιῶν, ἀποθηκῶν καὶ ψυγείων εἰς τὰ χωρία κλπ. Ἐκ παραλλήλου ἡ μακροπρόθεσμος πίστις πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὸν κύκλον ἐργασιῶν τῆς Συνεργατικῆς Κεντρικῆς Τραπεζῆς.

Εἰδικότερον, μὲ τὸν τυχόν διαχωρισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν, ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργικὴ Τράπεζα θὰ πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τῆς χρηματοδότησεως τῶν Ἑλλήνων ἀκτημόνων γεωργῶν (ἢ τῶν ἐχόντων ἀνεπαρκῆ κλῆρον) πρὸς ἀπόκτησιν γῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐντελῶς ἀκτημόνων ἀνήρχετο εἰς 12.000 κατὰ τὴν ἀπογραφήν τοῦ 1947, ἀλλ' ἠῤῥξῃσε ἔκτοτε μὲ τὴν ἀνοδὸν τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ σύνολον τῶν τραπεζιτικῶν δανείων καὶ προκαταβολῶν εἰς τὴν Κύπρον ἀνῆλθε τὸ 1957 εἰς λίρας 22,5 ἑκατομμύρια, τὰ δάνεια πρὸς ἀγρότας εἶναι περὶ τὰ 3 ἑκατομμύρια, ἀπὸ τῆς Συνεργατικῆς Κεντρικῆς Τράπεζαν καὶ τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν, ἣτοι 13,3 ο). Τὸ ποσοστὸν τοῦτο εἶναι πολὺ μικρὸν ἐν σχέσει μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως. Ἄλλ' εἶναι φυσικὸν αἱ Τράπεζαι νὰ τοποθετοῦν τὰ κεφάλαιά των εἰς ἄλλους κλάδους περισσότερον ἀποδοτικῶς. Ὅταν ἰδρυσθῇ ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα—ἡ μᾶλλον ὁ Ἐκδοτικὸς Ὄργανισμὸς—(διότι θὰ πρέπει νὰ τῆς ἀπαγορευθῇ ἡ ἀπ' εὐθείας χορήγησις δανείων, ἀλλὰ νὰ ἐργάζεται μέσῳ ἄλλων Τραπεζῶν), τότε θὰ πρέπει αὕτη νὰ προβαῖνῃ καὶ εἰς καλυτέραν κατανομήν τῶν πιστώσεων. Εἰδικότερον αὕτη ἐπιβάλλεται νὰ χρηματοδοτῇ μὲ χαμηλὸν τόκον (1,1)2—2 ο) τῶσον τὴν Συνεργατικὴν ὅσον καὶ τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν. Θὰ ἠδύνατο μάλιστα ν' ἀναλάβῃ τὸ μερίδιον τῆς Ὁθωμανικῆς Τραπεζῆς εἰς αὐτὴν, ὥστε νὰ πέσῃ τὸ ἐπιτόκιον τῶν δανειζομένων εἰς τοὺς ἀγρότας ποσῶν, πράγμα πού ἔχει μεγάλην σημασίαν, προκειμένου περὶ μακροπρόθεσμων δανείων, πού δὲν εἶναι συντόμως ἀποδοτικὰ.

Σταφιδοπαραγωγοί,

Μόνον ἡ καλὴ ποιότητα τῆς σταφίδος μπορεῖ νὰ συναγωνισθῇ ἀποτελεσματικὰ τὶς ξένες σταφίδες.